

European
Commission

Horizon 2020
European Union funding
for Research & Innovation

Jaunie lauksaimnieki - nākotne lauksaimniecības kooperatīviem

2019.gada 21.martā biedrības "Zemnieku saeima" valdes loceklis un lauksaimniecības politikas eksperts Mārtiņš Trons Spānijā, Valensijā piedalījās COPA-COGECA organizētajā konferencē: "Jaunie lauksaimnieki un nākotnes lauksaimniecības kooperatīvi".

Pretstatā Latvijai, pārējā Eiropā šodien vairāk nav aktuāla diskusija par to vai kooperācija ir nepieciešama un ko tā var dot lauksaimniekiem. No vienas puses „vecās” Eiropas lauksaimnieku var saprast, kooperācijai tur jau ir 200 gadus sena vēsture, pretstatā Latvijas kooperācijas vēsturei, kas ir tikai ap 20 gadus jauna.

Konferencē piedalījās teju 300 dalībnieki - lielākoties gados jauni lauksaimnieki no 24 Eiropas Savienības dalībvalstīm. Un, kā klātienē atzina COGECA prezidents Thomas Magnusson, tieši jaunie lauksaimnieki, vīrieši un sievietes, ir dzīvības avots nākotnes lauksaimniecības kooperatīviem. Lauksaimniecības kooperatīviem ir nepieciešami jaunie lauksaimnieki un jaunajiem lauksaimniekiem ir nepieciešami kooperatīvi. Tā ir ideāla iespēja kopīgi veidot, modelēt nākotnes ilgtspējīgu lauksaimniecības kooperatīvu sektoru.

Daži citi konferences runātāji atzina, ka jaunie lauksaimnieki kooperatīvu vadībās ir minoritāte un ir jāspēj noķert piemērotākais brīdis, kad jauniešus iesaistīt kooperatīvu vadībā vai nu tam ir jānotiek pirms ir izveidojušies ģimene vai arī tad, kad bērni ir pietiekami lieli un atsevišķās rūpes jau atkrīt. Franču kooperatīvu pārstāves uzsvēra arī to, ka kooperatīvu vadībās ir jābūt arī sievietēm, uz ko Īrijas kooperatīvu asociācijas vadītājs satīristiski atbildēja, ka ja kooperatīvu vadībās tagad būs tikai jaunie lauksaimnieki un sievietes, tad kurš kooperatīvu vadībās vispār strādās?

Jautājums par jaunajiem lauksaimniekiem Spānijā ir ļoti svarīgs, jo lauksaimnieki Spānijā līdz 40 vecumam ir tikai 3,7%, tanī pat laikā vidēji ES tie ir 5,9%. 75% no Spānijas lauksaimniekiem ir vīrieši, šim ciparam gan ir tendence mainīties uz pretējo pusi.

Tāpat kā Latvijā arī daudzās citās valstīs, kā viena no problēmām dzīvošanai laukos, tika minēta infrastruktūras pieejamība, jo ne visur tuvumā ir pieejami ārsti, skolas, bērnudārzi un kvalitatīvs internets.

Kā vien no konferences problēmām tika pacelts zemes jautājums, jo 64% no ES aptaujātajiem lauksaimniekiem atzina, ka viena no lielākajām saimniekošanas problēmām ir zemes trūkums. Tāpat tādā valstī, kā Francija jaunajam lauksaimniekam ir jāpierāda sevi šinī nozarē un tikai tad pastāv iespēja iegādāties zemi.

Konferences laikā Mārtiņš Trons tikās ar Eiropas Jauno lauksaimnieku jumta organizācijas CEJA Young Farmers vadītāju Jannes Maes un pārrunāja situāciju Latvijas lauksaimniecībā (atbalsta mehānismiem jaunajiem lauksaimniekiem, Latvijas konkurētspēju kopējā ES tirgū, tiešmaksājumu līmeni ES un turpmākajām sadarbības iespējām).

Organizācijas vadītājs diskusijās pauda viedokli, ka KLP ir nepieciešams „restarts” domājot par jaunajiem lauksaimniekiem. Tāpat kā vienu no problēmām Jannes Maes norādīja, ka tikai 8% no KLP kopēja labuma iegūst lauksaimnieki vecumā līdz 40 gadiem.

Jauno lauksaimnieku organizācijas vadītājs apsolija šī gada pavasarī viesoties Latvijā vai Igaunijā. Ceram, ka vizītes laikā tiks iekļauts brauciens uz Latviju, lai varam iepazīstināt gan ar mūsu organizāciju, gan parādīt, kā jaunie lauksaimnieki saimnieko Latvijā!

Mārtiņš Trons pēc brauciena atzina, ka šāda veida pieredzes apmaiņa ir ļoti vērtīga un noderīga. Katrs dzirdētais viedoklis un atziņa tika pierakstīta, lai vēlāk, veidojot lauksaimniecības politiku Latvijā un tiekoties ar pašmāju jaunajiem lauksaimniekiem, atziņas un idejas var izmantot ikdienā!

Brauciens tika finansēts ES pētniecības un inovācijas programmas “Apvārsnis 2020” līguma Nr.773757 ietvaros.

Mārtiņš Trons un Eiropas jauno lauksaimnieku organizācijas vadītāju Jannes Maes